

[Udenrigsministeren.]

at træffe den endelige, den definitive, den forpligtende afgørelse.

Økonomiministeren (Bertel Dahlgaard):

Forskellige ærede medlemmer har fremsat betragtninger over forholdet mellem dannelsen af det ydre frihandelsområde og det fremtidige nordiske økonomiske samarbejde. Jeg vil gerne hertil knytte enkelte bemærkninger.

Såfremt det ydre frihandelsområde dannes og Danmark bliver deltager heri, vil forudsætningerne for en nordisk toldunion i afgørende grad være ændret, da en væsentlig del af indholdet af den nordiske plan allerede derved vil blive gennemført, idet samhandelen mellem Danmark, Norge og Sverige gradvis vil blive frigjort i løbet af 10 år, ligesom der i de mellemliggende år vil ske en gradvis fjernelse af restriktionerne. Det er klart, at man i denne forbindelse under forhandlingerne i Kungälv måtte overveje, hvorledes de skandinaviske landes tiltræden af det ydre frihandelsområde heretter ville påvirke det fremtidige nordiske økonomiske samarbejde. Det hedder herom i communicateet fra statsminister mødet, at de nordiske samarbejdsplaner bør tilpasses den planlagte frihandelsaftale mellem de syv, og der var på dette punkt ønske om at bevare de nordiske landes handlefrihed med hensyn til karakteren af dette økonomiske samarbejde. Ganske vist vil, som jeg har nævnt, forudsætningerne for dannelsen af et specielt nordisk marked være fundamentalt ændret efter vort lands eventuelle tiltræden af frihandelsområdet, og spørgsmålet vil for så vidt ikke være aktuelt. På den anden side mente man i Kungälv ikke at kunne se bort fra, at der i fremtiden kan opstå en situation, hvorunder det ville være ønskeligt, at handlefriheden også i så henseende var bevaret. Dette fandt udtryk i den henvendelse, som Nordisk Råds præsidium rettede til statsministrene.

Her spillede bl. a. ind det i den foreliggende situation vanskelige spørgsmål, hvorledes Finlands stilling til de andre nordiske lande vil blive i den nye situation. På dette punkt er der ikke tilvejebragt nogen klarhed, og det har derfor ikke været muligt at træffe videre beslutninger, men det er muligt, at klarhed vil kunne

foreligge inden afslutningen af det forestående ministermøde i Saltsjöbaden den 20. og 21. juli. Det er med henblik herpå, at det i communicateet hedder, at de nordiske lande vil fortsætte deres overvejelser angående de spørgsmål, som berører det økonomiske samarbejde dem imellem og dette samarbejdes udformning under de nye forhold, og at der af hensyn hertil vil blive afholdt et nordisk ministermøde i den allernærmeste fremtid, d. v. s. inden mødet i Saltsjöbaden den 20. juli. Jeg behøver næppe at sige, at Danmark i Kungälv tilkendegav sin meget stærke interesse i Finlands søgen efter muligheder for nærmest mulig tilknytning til den nordiske økonomi. Men ved siden af disse uafklarede problemer konstaterede statsminister mødet i Kungälv den absolutte enighed mellem de nordiske lande om at tilrettelægge et intimt økonomisk samarbejde mellem landene med hensyn til alle de økonomiske problemer, som den højtærede udenrigsminister nu lige har nævnt. Det var i denne forbindelse, statsminister mødet enedes om at anbefale oprettelsen af et permanent nordisk ministerråd, som skal være ansvarligt for dette samarbejde.

Lad mig endnu tilføje, at jeg tror, det følte stærkt af de fleste deltagere i mødet i Kungälv, hvor beklageligt det i den nuværende situation er, at oprettelsen af det nordiske fællesmarked ikke var blevet en realitet nogle få år tilbage i tiden, så at et sådant fællesmarked nu under dannelsen af frihandelsområdet kunne være fremtrådt som den betydelige økonomiske faktor, et nordisk fællesmarked ville have været.

Jeg ser, at et københavnsk blad, Berlingske Aftenavis, i går har ment at kunne rette en kritik imod min behandling af de nordiske problemer ved at fremdrage en udtalelse, jeg fremsatte her i tinget den 17. oktober 1956. Denne udtalelse lød således — det står i Folketingstidende 1956-57, sp. 122 —:

„Vi bør nu samle os om i løbet af det næste halvandet år at skabe de politiske forudsætninger i Norden for virkeliggørelsen af det nordiske fællesmarked. . . . Mulighederne har aldrig været gunstigere end i øjeblikket for en virkeliggørelse af